МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(ПОЛІСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ)
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ТВАРИННИЦТВА
КАФЕДРА ВЕТЕРИНАРНОЇ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Вченої ради Поліського національного університету
Тетяна ЗІНЧУК
09 2026 року

ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«Науково-прикладні основи ефективного бджільництва»

1.1. Загальна інформація	
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий центр менеджменту та моніторингу якості освіти. Кафедра ветеринарної епідеміології.
Вид підвищення кваліфікації	Нвчання за програмою підвищення кваліфікації
Обсяг програми	Обсяг в кредитах ЄКТС 4.5 кр (1.8 кр аудиторні. 2.7 кр – сам. робота
Форма підвищення кваліфікації	Інституційна
Місце виконання програми підвищення кваліфікації	Поліський національний університет
Кількість у групі осіб - мінімальна	10
Мова викладання	Українська
Тип документу про підвищення кваліфікації	Сертифікат
1.2 Мета програми підвищення кваліфікації	
Підвищення кваліфікації та набуття навиків, освоєння нових технологій ведення бджільництва та виробництва продукції бджільництва.	
1.3Характеристика програми підвищення кваліфікації	
Зміст програми	**Змістовий модуль 1**. Біологія бджоли, бджолиної сімї та інноваційні основи селекційно-племінної роботи у бджільництві. **Змістовий модуль 2.** Сучасні підходи щодо забезпечення інфекційного благополуччя пасіки (схема проведення робіт на пасіці, інфекційні та паразитарні хвороби бджіл, сучасні лікарські засоби у бджільництві та схеми їх використання) **Змістовий модуль 3.** Організаційні та сучасні нормативно-правові основи роботи пасіки.
Розподіл годин за видами діяльності	Аудиторна робота: 54 Самостійна робота: 81
Оцінювання та атестація	Залік (зараховано/не зараховано)
	Підсумковий тест успішності проходження нвчання – за потреби, на розсуд автора

1.4 Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Правова та нормативна грамотність: Здатність керуватися нормативно-правовою базою України, міжнародними вимогами (зокрема СОТ та ЄС) у професійній діяльності.

ЗК 2. Екологічна свідомість та безпека: Здатність дотримуватися вимог охорони праці, пожежної безпеки, а також санітарно-гігієнічних норм та заходів із збереження довкілля.

ЗК 3. Здатність до навчання та впровадження інновацій: Здатність критично аналізувати та використовувати нові наукові розробки, досягнення передової практики у галузі бджільництва.

ЗК 4. Організаційно-економічна та аналітична компетентність: Здатність здійснювати первинний, виробничий та племінний облік, проводити поточне й перспективне планування та аналізувати виробничу діяльність.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Компетентність з утримання та догляду за бджолиними сім'ями: Здатність використовувати методи утримання бджіл у вуликах різних систем, забезпечувати нарощування сили сімей та організовувати їхню успішну зимівлю.

СК 2. Компетентність із розведення та селекції бджіл: Здатність проводити масову селекцію, бонітування сімей, виведення, мічення та заміну бджолиних маток відповідно до природного районування.

СК 3. Компетентність з експлуатації пасічницького обладнання та інвентарю: Здатність ефективно та безпечно використовувати пасічницький інвентар, будівлі, обладнання і машини для виробництва, переробки та транспортування бджіл.

СК 4. Компетентність з організації медоносної бази та кочівлі: Здатність оцінювати й поліпшувати кормову базу, організовувати ефективну кочівлю пасіки та бджолозапилення сільськогосподарських культур

СК5. Компетентність із виробництва якісної продукції бджільництва: Здатність застосовувати промислові технології виробництва, первинної переробки та контролю якості основної й допоміжної продукції відповідно до державних стандартів.

СК 6. . Ветеринарно-санітарна компетентність та захист бджіл: Здатність здійснювати профілактику, виявляти хвороби і шкідників, застосовувати сучасні препарати та безмедикаментозні методи захисту, а також запобігати отруєнню бджіл.

1.5 Очікувані результати навчання (РН)

РН 1. Застосовувати нормативно-правову базу галузі бджільництва у практичній діяльності з урахуванням сучасних вимог ринків СОТ та ЄС.

РН 2. Обслуговувати та утримувати бджолині сім'ї у вуликах різних конструктивних систем, застосовуючи прогресивні методи догляду.

РН 3. Реалізовувати технологічні прийоми щодо нарощування сили бджолиних сімей, формування нових родин та підготовки сімей до зимівлі зі здійсненням контролю якості та кількості кормових запасу.

РН 4. Проводити племінну роботу на пасіці: здійснювати бонітування сімей, масовий відбір, підбір, виведення, мічення та вчасну заміну бджолиних маток.

РН 5. Оцінювати стан медоносної бази, розробляти заходи щодо її покращення, ефективно організовувати бджолозапилення та безпечну кочівлю пасіки з оформленням необхідних ветеринарних документів.

РН 6. Забезпечувати виробництво якісної та безпечної основної й допоміжної (додаткової) продукції бджільництва відповідно до державних стандартів та санітарно-гігієнічних вимог.

РН 7. Експлуатувати пасічницький інвентар, механізми, обладнання та виробничі приміщення відповідно до інструкцій з експлуатації, норм охорони праці та пожежної безпеки.

РН 8. Виявляти ознаки захворювань, уражень шкідниками та отруєння бджіл; проводити відбір патологічного матеріалу для лабораторних досліджень; застосовувати медикаментозні й безмедикаментозні методи захисту та профілактики. РН 9. Підтримувати належний санітарно-гігієнічний стан на пасіці та у виробничих приміщеннях, вживати заходів щодо охорони довкілля. РН 10. Вести первинний, виробничий та племінний облік, здійснювати поточне та перспективне планування, аналізувати результати виробничої діяльності пасіки.	
1.6 Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Галатюк О.Є. Застулка М.В. Сенишин Д.М. Мельник В.П. Стрельчук О.А. Рибачук Ж.В. Бегас В.Л. Романишина Т.О. Фурман С.В.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне обладнання кафедри ветеринарної епідеміології, промислової пасіки с. Краснопіль Бердичівського району та пасіки ФОП «Застулка» Житомирського району.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відеофільми, нормативні та правові акти (документи) інше.

Розробники: Олександр ГАЛАТЮК

Жанна РИБАЧУК

Василь БЕГАС

Тетяна РОМАНИШИНА

Завідувач кафедри ветеринарної епідеміології _____ Олександр ГАЛАТЮК

Керівник навчально-наукового центру

менеджменту та моніторингу якості освіти _____ Лариса НЕДІЛЬСЬКА